



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Quibus modis ex parte Dei, serui Dei assequuntur tale paſionum
Dominium, quale descripsimus. Cap. XV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78809](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78809)

ignauissimo tempore torpentes ad orationem feruentissimi-
mam. vultu de somno profundissimo suscitamur.

de castro
con. c. 15
col. 1.
1. Cor. 1.
ca. 1. in laudem
Pauis.

Sed, vt ait B. Laurentius Iustinianus, Carnis prudentia (quæ sunt imbuti tepidi, Discoli, & imperfecti) magnalia Dei metitur humano modo. & facta Spiritus secundum carnem iudicat. Quod caput ratione credit; impugnat autem, quod intelligere nequit. Ignorat enim Diuina longè ab humanis distare: nec uigore puræ fidei ualeat colla submittere. Aduersatur simplicitati, quia mater est interna dulcedinis. Aliis credere non potest propter suæ tumorem superbia. Nam anima in homo non percipit ea quæ Dei sunt: & vt ait S. Gregorius Nazianzenus, Fit serè, vt quod quispiam affectu non potest, id ob inuidiam, (vel alium aucti animi affectum) ne credibile quidem esse putet.

Post explicatum passionum dominium, præmonendus est virtutis studiosus, ne putet verum esse vniuersaliter, id quod scripsit S. Diadochus: Postquam vniuersas serè passiones homo Deuicerit: duos remanere demones luctantes cum eo: quorum vnus quidem turbas faciat anima, dum iram ab amore Dei ad importunum zelum trahit, vt nullum alium atque se Deo placere velit: alter verò corpori, dum illud ad desiderium rei venerè incendij cuiusdam operatione moueat. Hæc enim non solum dominis passionum non accidere supra exemplis allatis ostendi, sed ne quidem multis eorum, qui diu in virtutis stadio feruenter currunt, etiam si non sint assecuti perfectum passionum dominium, quotidiana experientia ostendit. Tantum ergo vult dicere S. Diadochus, etiam aliquos (non omnes) dominio passionum à Deo ornatos, pati aliquando has duas tentationes, quod verissimum est, vt exemplis allatis ostendamus in Opusculo de iudicijs & gradibus perfectus.

CAPVT DECIMVM QVINTVM,

Quibus modis ex parte Dei, serui Dei affe-
quantur tale passionum dominium, quale
descripsimus?

l. de obed.
cap. 17.

R. Respondet Diuinæ gratiæ beneficio illud eos Rallequi: non tamen omnibus vno eodemque modo eam communicari. Iuxta communem viuendi cursum, inquit B. Laurentius Iustinianus, aditari perhibemus, seruata semper gloria æterna Maiestatis, quæ per Spiritum suum quando vult, absq; morâ aliquâ, Sapientia scientiæque sermonem, linguarum gratiam, interpretationes sacrorum eloquiorum, discretionemque spirituum impertitur. Viros siquidem, quos ad perfectionis fastigium, atque singularem sanctitatis prerogatiuam eligere dignatur, abundanter spiritualibus replet donis, multiplici perfundit gratiâ celesti, decorat sapientiâ, & laudabili conuersatione sanctificat. Ceteros verò sibi famulantes permittit per incrementa proficere, & paulatim virtutum actibus non sine labore insigniri. Eodem modo, quâ-

tum potui ex Historiis Ecclesiasticis colligere, tribus modis solet Deus hoc seruis suis electis largiri ut passiones dominium.

Quibusdam sine vllâ profus ex parte eorum præuâ dispositione, etiam supernaturali. Quibus enim, inquit B. Laurentius Iustinianus, largi sua manu sua communicare, atque amplissima vult retribuere dona, repente, & sine progressu id perficit. Quod in iis tantum contingit, quos Deus ab ipso vitæ, vel vsus rationis exordio, repente euehit ad eximiam sanctitatem, eamque tali passionum dominio, & admirandis alijs, ac valdè raris suis donis locupletat. Horum è numero, & vt omittam alios Sanctos minùs notos, fuit S. Iohannes Baptista, & S. Hieremias, ab vtero adhuc sanctificati priusquam nati. Huc reuocari potest in gradu inferiore, S. Catharina Senensis, & noster B. Aloysius Gonzaga, ac B. Stanislaus Kostka, qui vix vsu rationis inchoato, sanctissime viuere, & rarissimis Dei donis splendere ceperant, vt constat ex Vitis eorum descriptis.

Alijs verò hoc passionum dominium Diuina liberalitas concedit, per, & post multos heroicis actus virtutum editos, fideliter cooperante eorum libero arbitrio spiritualibus Diuinæ gratiæ, eos excitantis & adiuuantis, auxilijs, sine quibus nihil potest sperari ab vilo. Quamuis enim Deo omnia suppetisse posse, cum vult, inquit B. Laurentius Iustinianus, rarissime tamen in spirituali disciplina, & perfectione virtutum quempiam consummatum efficit, sine diuturna, laboriosaque exercitatione. Hoc norunt, qui Christo in spiritu militant. Hinc tam pauci perseverant in stadio, pauciores pertingunt ad palmam. Et hic modus est ordinarius, quo Deus euehit aliquos seruos, ex massa, & vulgo hominum educens, & collocans cum principibus populi sui, scilicet cum personis ad altissimam vitæ perfectionem à se euectis. Ita remuneratur diuturna, laboriosa, & heroica, ac perfecta suorum seruorum obsequia sibi præstita. Quorum vtrumque pulchrè describit sic S. Macarius: Anima, quam Christus sponsus celestis, sibi desponsauit in societatem suam mysticam, ac diuinam, quæ gustauit opes celestes, diligenter & ingenuè placere debet Sponso suo Christo, ac ministerium sibi creditum decenter ac conuenienter implere: nempe Deo placens per omnia, & Spiritum in nullo contristans, præclaram erga illum temperantiam & dilectionem, sicut oportet, conseruans, in domo Regis celestis rectè conuersans, quacumque potest beneuolentiâ datam gratiam amplexa. Eiusmodi anima omnium bonorum Christi Domina constituitur: corpus verò illius, præclarum Diuinitatis illius habitaculum.

Quid mirum ergo, si, qui tales sunt, & animâ plenâ eximii virtutibus ornatam habeant, & corpus edomitis passionibus, ac dominio talis animæ plenè subiectis, tranquillum circumferant.

S. in festo
Innoc.

S. in festo
Innoc.



Tertius modus quo quandoque solet Deus, passionum dominium, & non minus difficilis ac raras tribuere virtutes, est aliquis actus valde rarus, valde heroicus, & spectata siue ætatis, siue temporis, siue aliarum circumstantiarum conditione, valde difficilis, ab aliquo paratus; per auxilium speciale efficacis gratiæ Diuinæ. Tali enim actu mouetur Deus quandoque iuxta diuinum beneplacitum suum, nullâ lege coactus, ad remunerandum, etiam in hac vitâ, tam heroicum facinus, concessione talis alicuius doni, quali suos Heroes exornare; suamque Ecclesiâ illustrare solet. Et hac ratione, vt ait S. Cælestinus Papa, & ex eo Concilium Tridentinum, nostra vult esse merita, que sunt ipsius dona, & sua dona in nobis coronat. Bona enim, inquit S. Bernardus, non magis propter eum constat fieri, sed per eum. Deus enim est, qui operatur in vobis, & velle & perficere, pro bonâ voluntate. Ipse ergo auctor, ipse remunerator operis, ipse remuneratio tota. Hoc modo S. Thomæ Aquinatis tribuit eximium Angelicæ castitatis donum in flore eius adolescentiæ, postquam beatus iuuenis mulierem, ad labefactandam eius constantiam introductam, arrepto titione fugauit. Sic S. Ioannem Gualberrû, ob condonatum generoso ac prompto animo grauissimam injuriam cuiusdam, euexit repente ad eximiam sanctitatem. Et hac ratione etiam Sancto Fundatori ac Parenti nostro, primo cõuersionis anno, largitus est & donum perfectissimæ castitatis, & plenissimam victoriâ omnîs vanitatis, & gloriæ inanîs, & donum altissimæ contemplationis; ac perfectum dominium suarum passionum. Quia cooperando strenuè diuinæ gratiæ, & incredibili seruiore exequendo eâ omnia, quæ Deo placitura credebat, vim sibi statim summam intulit; seque ac terrena omnia perfectè, ipso vitæ suæ melioris initio, contempsit. Non est enim, inquit S. Ambrosius, seruis ad remunerandum Dominus; & citò promittit, & multa largitur; ne infirmos animos per dilationem aliquam, subeat penitentia, contempsisse presentia; & velut quadam vsuraria largitate compensat, vt vberiora restituat ei, qui captus non fuerat oblatione presentium. Quod si, vt ait S. Chrysostomus, omnia facit, & satagit, vt ex minimis nos coronet; Et vbi alibi dicit: In more habet dare magna pro paruis; quanto magis heroica facinorâ, raris & admirandis virtutum eximiarum stipendiis ac donis, compensat, solitus, vt idem S. testatur, datis suis etiam petitiones nostras multo excessu superare. Quod expeririunt, qui ei fideliter diu seruiunt, recipientes diuinitus tam rara dona cœlestia, quæ ne quidem vaquam ausi fuissent petere.

140.
epist. ad
Gallos.
cap. 12.
Sec. 6. c.
16.
S. 9. in Pf.
90.
Philip. 2.

Vitæ co-
rum.

141.
l. 1. de A-
brah. c. 3.

142.
h. 38. ad
pop.
h. 42. in
Gencl.

143.
h. 28. ad
pop.

CARV DECIMVM SEXTVM.

Quibus mediis à Deo adhibitis homines se disponunt ad acquirenda Dei dona; & per supra dicta media ac dispositiones, se dignos reddunt, quibus Deus earum intuitu, largiatur passionum dominium, vel alias valde raras, & eximias virtutes; & vt acquisito domino, & virtutibus aliis bene illis vrantur, tam in oblatis vltro occasionebus, quam in quaestris ab iis.

Respondeo duplicia media Dominum Deum nostrum adhibere ad supradicta; alia interna sunt, alia externa.

Media interna sunt triplex: Primum, sunt habitus virtutum, tum Theologicarum; tum moralium; per quarum actus ipsi habitus augentur. Secundo sunt septem dona Spiritus sancti, omnibus iustis communia, quæ faciunt, vt iusti promptè Spiritus sancti instinctibus obediant, & actus virtutum eliciant. Tertio sunt auxilia transeuntia, non semper in homine permanentia, quæ consistunt in triplex motione gratiæ eius efficacis, quam post S. Augustinum idem docentem, sic pie, & pulchrè declarat S. Bernardus: Deus tria hac, hoc est; bonum cogitare, velle, & perficere, operatur in nobis. Primum sine nobis; secundum nobiscum; tertium; per nos facit. Siquidem immittendo bonam cogitationem nos prauent; (& hac cogitatio à Deo immilla, ante nostrum liberum consensum, à Theologis appellatur gratia praueniens, & excitans) immutando voluntatem, (hac cogitatione illustratam, quæ cognouit viuo quodam modo id, quod vel vitare, vel facere debet) sibi per consensum iungit. Ministrando & consensui voluntatem, vel facultatem foris per apertum opus nostrum internus arifex (per has internas nostri intellectus, & voluntatis, & potentiarum exequutuarum, motiones, scilicet gratiam proueniens nos excitantem, & adiuantem, seu comitantem) nos innotescit. Et intra: Cum ergo hac inuisibiliter intra nos, ac nobiscum actiui sentimus soli gratia atributionis. Ipsa liberum excitat arbitrium, cum seminat cogitatum (scilicet piam illam cogitationem, cui nos facit assentiri, & per quam deinde mouetur voluntas, vt velit bonum aliquod eligere, vel malum fugere) sanat, cum mutat affectum (illum auertendo à malo, quod amabat, vel conuertendo ad desiderandum bonum, & exequendum, quod non amabat) roborat, cum perducit ad actum. (scilicet ad executionem boni operis; pro quâ immiserat bonam cogitationem, & inclinauerat voluntatem Nemo enim quidquam facit, ad quod faciendum non præcesserit voluntas, id faciendi, seu exequendi, quod sibi per cogitationem fue-

144.

Aug. l. de
gratiâ
Christi
cap. 14.
Ber. l. de
grat. &
lib. arb.

145.
l. 1. de re-
lin. det.
ment.

146.

147.
Eph. 6.
1. Cor. 1.
1. Cor. 1.
1. Cor. 1.
1. Cor. 1.